

Holger Andersen: Som allerede fremhævet af den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Moltesen) har de tre Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Afslutning af Voldgiftsoverenskomster mellem Danmark, Sverige og Finland jo været underkastet en indgaaende Behandling i det udenrigspolitiske Nævn, og den højtærede Udenrigsminister har paa Sagens forskellige Stadier dær givet alle de Oplysninger, som der fremsattes Begæring om at faa. Forskellige af Traktatens Bestemmelser har været underkastet en indgaaende Drøftelse, og derfor turde det ikke være fornødent ved Behandlingen her i Folketinget at gaa særlig stærkt ind paa Enkeltheder i de foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning. I de Bemærkninger, der ledsager Forslaget til Afslutning af Voldgiftstraktaten mellem Danmark og Sverige, er der jo gjort udførligt Rede for Voldgiftstanken og Voldgiftssystemets Udvikling i det meste af den sidste Menneskealder; og det Resumé, som den højtærede Udenrigsminister nu i sin Fremsættelsestale gav, uddybede Betydningen af det, som er sagt i Bemærkningerne. Der er jo en Væsenforskel mellem disse tre Traktater og de to bestaaende mellem Danmark og Norge og Danmark og Sverige, idet de fremsatte Forslag ikke indeholder den nok som kendte Undtagelse om Uafhængighed, Integritet og vitale Interesser. Men noget helt nyt og ukendt er det ubetingede Voldgiftstraktatsystem ikke. Som allerede nævnt af den højtærede Udenrigsminister har vi en lignende Traktat med Holland af 12. Februar 1904, en Traktat, der jo staar aaben for Tilslutning fra andre Staters Side, blot disse giver Meddelelse derom til begge de kontraherende Parter. De to Traktater med Sverige og Norge, som nu foreligger her, skal afløse de bestaaende Voldgiftstraktater med de to Lande af Juli og Oktober 1908. Tidspunktet, paa hvilket disse Traktater er afsluttet, er for saa vidt meget naturligt, som hele Voldgiftstanken har gennemgaaet en overmaade stærk og omfattende Udvikling i Tiden efter den store Krig baade ved det Initiativ, som er udgaaet fra Nationernes Forbund, og ved det Initiativ, der er taget fra forskellige enkelte Staters Side. De just afsluttede Overenskomster i Locarno har yderligere fremmet hele denne Udvikling, saa man tør vel nok sige, at de nordiske Voldgiftsoverenskomster afsluttes paa et psykologisk Tidspunkt. Man har fra forskellige Sider talt om en Højkonjunkturid for Voldgiftsideen, Voldgiftstanken, og det er ingenlunde fra den ringeste eller mindst fredsvenlige

Side, saadanne realistiske Udtalelser er fremkommet, thi det er jo saaledes med Traktater, at hvor gode de end er, er ikke alt opnaaet med dem, det kommer i allerhøjeste Grad an paa den Aand, der leder Nationerne, den Aand, i hvilken disse Traktater haandhæves og bringes til Udførelse, og det kan ikke være anderledes med de her fremsatte Forslag, end at der i de forskellige nordiske Lande gør sig noget forskellige Strømninger gældende. Det er indlysende, at der ikke fra nogen som helst Side i det danske Folk kan næres nogen Art af Betænkelse med Hensyn til Overenskomsten med Sverige, ej heller med Finland, vi har ikke noget som helst udestaaende med disse to Lande.

Noget anderledes ligger det naturligvis med Hensyn til Norge. Forholdene her er saa velkendte, at det ikke er fornødent at gaa dybt ind paa Enkeltheder. Vi har set, at Østgrønlandsaftalen, der i sin Tid afsluttedes, ikke har bragt Ro i dette Spørgsmaal, og vi ser, at der fra en mere eller mindre udbredt Opinion i Norge — jeg skal ikke drøfte, hvor udbredt den er — nu iværksettes en Agitation imod Overenskomsten med Danmark. Der har i den norske Presse lydt forskellige Røster som: Denne Traktat med Sverige er der intet som helst at indvende imod, men med Hensyn til Finland da er det et Spring fuldkommen ud i Mørket, fordi vi ikke ved, i hvilken Retning Finland vil orientere sig; og med Hensyn til Danmark kan man høre Udtalelser som dem, der for nylig har lydt i det norske Storting, at Traktaten med Danmark ikke fandt nogen Genklang i den norske Folkening. Statsraad Mellbye, Føreren for Bondepartiet, har for nylig ved Finanslovbehandlingen i det norske Storting fremsat en Række kritiske Betragtninger. Baade de Betragtninger, der er fremsat af Statsraad Mellbye og af Stortingspræsident Lykke, beskæftiger sig for en stor Del med Traktatens Forudsætninger, og det gøres gældende, at den ikke har været behandlet i den norske Udenrigskomité. Dette kan ikke gøres gældende hernede, thi vi ved, at der har været en meget indgaaende Forhandling; det udenrigspolitiske Udvalg har gentagne Gange drøftet Traktaten. Statsraad Mellbye udtalte forleden — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg oplæse et Par Linier —, at han var en varm ven af det nordiske samarbejde, men dette maatte ikke skades ved, at man i utide forcerede frem sager, som hade liten tilslutning hos almenheten. Han bebudet, at han senere vilde fremsætte forslag om, at stortingets samtykke paa forhaand skulde ind-